

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 22 lipca 2025 r.

Znak:BW.V.431.2.2025

**Pan
Marek Goździewski
Burmistrz Miasta i Gminy Klimontów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie z art. 28 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o Wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz.428) oraz na art.6 ust.4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U z 2020 r. poz.224 z późn. zm.) zespół kontrolny w składzie:

- Ewelina Kasprzycka – kierownik zespołu kontrolnego na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 449/2025 z dnia 09.06.2025 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Biura Wojewody Pana Łukasza Muchę,
- Monika Połec – na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 450/2025 z dnia 09.06.2025 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Biura Wojewody Pana Łukasza Muchę, przeprowadził w dniu 18 czerwca 2025 roku w podległym Panu Urzędzie tj. Urzędzie Miasta i Gminy w Klimontowie, ul. Zysmana 1, 27-640 Klimontów kontrolę problemową.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- sposobu sprawowania przez gminę dozoru nad stanem cmentarzy i grobów wojennych;
- stanu utrzymania cmentarzy, kwater i grobów wojennych oraz określenia ewentualnych potrzeb wykonania prac remontowych tych obiektów;
- prawidłowości wydatkowania środków przekazanych gminie na 2024 rok z przeznaczeniem na utrzymanie cmentarnictwa wojennego.

Kontroli dokonano w oparciu o program kontroli opracowany w Biurze Wojewody w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach i zatwierdzony z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Biura Wojewody, Pana Łukasza Muchę.

Kontrola objęła okres od: dnia 1 stycznia 2024 roku do 18 czerwca 2025 r.

Zespół kontrolny dokonał stosownego wpisu do Książki Kontroli Urzędu Miasta i Gminy Klimontów, pozycja nr 1.

W kontrolowanym okresie obowiązki Burmistrza Miasta i Gminy Klimontów pełnił Marek Goździewski.

W czasie kontroli wyjaśnień udzieliła Pani Sylwia Burczyńska – Kierownik Referatu Rolnictwa i Gospodarki Gruntami w Urzędzie Miasta i Gminy w Klimontowie zgodnie z przydzielonym zakresem czynności z dnia 11 sierpnia 2003 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

1. W zakresie sposobu sprawowania przez gminę dozoru nad stanem cmentarzy i grobów wojennych.

Zespołowi kontrolnemu okazano segregator, który zawiera: korespondencję pomiędzy Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim w Kielcach a Urzędem Miasta i Gminy w Klimontowie dotyczącym spraw, kart ewidencyjnych obiektów cmentarnictwa wojennego, usytuowanych na terenie Gminy Klimontów.

Zespół kontrolny w toku przeprowadzonych czynności ustalił brak przypisanych kartom ewidencyjnym grobów i cmentarzy wojennych właściwej kategorii archiwalnej akt („A”). Nie dostosowanie się do powyższego może skutkować bezzwrotną utratą informacji o obiektach mających trwałą wartość historyczną i naukową. Przyczyną powyższego jest niedostateczna znajomość przepisów w zakresie instrukcji kancelaryjnej, a osobą odpowiedzialną za te uchybienia jest pracownik prowadzący zadania związane z opieką nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz osoba nadzorująca jego pracę.

Jednocześnie pouczonego pracownika, że ewidencja grobów i cmentarzy wojennych jest działaniem ciągłym, dlatego należy karty ewidencyjne uzupełniać i poprawiać w zależności od występowania trwałych zmian. Aktualizacja kart ewidencyjnych odbywa się poprzez uzupełnienie lub dołączenie do karty stosownego zapisu (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania). Karta ewidencyjna zawsze powinna odpowiadać stanowi faktycznemu, co pozwoli na prześledzenie historii danego obiektu i prowadzonych na nim działań.

W toku kontroli ustalono również, że brak jest dokumentów potwierdzających całoroczne sprawowanie dozoru nad stanem grobów i cmentarzy wojennych.

2. W zakresie stanu utrzymania cmentarzy, kwater i grobów wojennych oraz określenia ewentualnych potrzeb wykonania prac remontowych tych obiektów.

Zespół kontrolny w obecności Pani Sylwii Burczyńskiej przeprowadził oględziny obiektów cmentarnictwa wojennego, znajdującego się na terenie podległym Urzędowi Miasta i Gminy w Klimontowie:

- cmentarz wojenny z lat 1914 -1915 „Adamczowice”; usytuowany przy drodze powiatowej z Klimontowa w kierunku Byszowa – obiekt utrzymany w dobrym stanie;
- mogiła zbiorowa na cmentarzu wojennym; usytuowana w miejscowości Beradz I – mogiła utrzymana w dobrym stanie, wymaga zamieszczenia tablicy memoratywnej;
- mogiła zbiorowa na cmentarzu wojennym; usytuowana w lesie Beradz – mogiła utrzymana w dobrym stanie, wymaga uporządkowania terenu cmentarza;

- drewniany krzyż z tabliczką; usytuowany w miejscowości Byszówka – utrzymany w dobrym stanie, weryfikacja zasadności utrzymania grobu w ewidencji grobów i cmentarzy wojennych;
- cmentarz wojenny z lat 1914 – 1915 „Goźlice”, usytuowany przy cmentarzu parafialnym przy drodze z Goźlic do Ossolina – utrzymany w dobrym stanie;
- mogiła żołnierzy AK poległych 5 maja 1943 roku Czesław Stępień – lat 22, Stanisław Śledź lat – 23, Henryk Tużnik 29 Edward Goliński lat 19, Siwiecki, usytuowany na cmentarzu parafialnym w Goźlice – utrzymany w dobrym stanie, napisy na tablicy memoratywnej wymagają uzupełnienia.
- dwie kwatery, zlokalizowane na cmentarzu parafialnym w Klimontowie, ul. Osiecka – utrzymana w dobrym stanie, wymagają uporządkowania, poprzez wycięcie rosnących wewnątrz kwatery tuj, zamieszczenie tablicy memoratywnej oraz uprządkowanie terenu.
- mogiła zbiorowa 49 powstańców poległych w bitwie pod Rybnicą 20.10.1863 r., usytuowana na cmentarzu parafialnym w Klimontowie, ul. Osiecka – utrzymana w dobrym stanie, mogiła porośnięta płożącymi krzewami, wymagającymi usunięcia oraz istnieje zasadność wymiany tablicy nagrobnej;
- kwatera wojenna żołnierzy Armii Radzickiej poległych w 1945 roku., usytuowana na cmentarzu parafialnym w Klimontowie, ul. Osiecka – teren na kwaterze wymaga uporządkowania;
- mogiła Poległym za wolność Ojczyzny w Bitwie pod Rybnicą dn. 20 października 1963 r. – utrzymana w dobrym stanie;
- mogiła zbiorowa „Bohaterskiej pamięci legionistów poległych w bitwie pod Konarami stoczonej w 1915 roku pod wodzą Józefa Piłsudskiego” – utrzymana w dobrym stanie;
- mogiła zbiorowa „Gloria Victis” Ś.P. Tu spoczywają 52 powstańców styczniowych poległych w boju za Polskę pod Jurkowicami 21.X.1863 r. Część ich pamięci – utrzymana w dobrym stanie, teren wokół mogiły wymaga uprządkowania;
- mogiła pojedyncza Aleksander Bartkowski sierżant Legionów Polskich. Ranny w bitwie pod Konarami zm. 23 maja 1915 r. Cześć ich pamięci – utrzymana w dobrym stanie;
- cmentarz wojenny „Płaczkowice I” z roku 1915. Pamięci żołnierzy poległych w bitwie pod Konarami. Chwała poległym – ogrodzenie cmentarza do wymiany, uporządkowanie terenu;

- cmentarz wojenny „Płackowice II” z roku 1915 Pamięci żołnierzy poległych w bitwie pod Konarami chwała poległym – trudny dostęp do cmentarza, obiekt znajduje się na terenie prywatnym;
- cmentarz z pomnikiem z 1863 r. z prawosławnym krzyżem – utrzymany w dobrym stanie, uaktualnić napisy na tablicy memoratywnej w konsultacji z konserwatorem zabytków.

3. W zakresie prawidłowości wydatkowania środków przekazanych gminie na 2024 rok z przeznaczeniem na utrzymanie cmentarnictwa wojennego:

Zakres prac związanych z utrzymaniem grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie Gminy Klimontów 2024 r. obejmował:

Utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie gminy Klimontów:

- konserwację i remonty grobów i cmentarzy wojennych,
- pielęgnację zieleni oraz utrzymanie porządku i czystości na grobach i cmentarzach wojennych,
- rozebranie i naprawianie ogrodzeń na kwaterach,
- zakup wiązanek i zniczy, zakup materiału na drewniane ogrodzenia cmentarzy w lesie Beradz I, Beradz II, Płackowice w polu oraz na cmentarz wojskowy Adamczowice.

Zadanie nie obejmuje miejsc pamięci – nie związanych z pochówkami w rozumieniu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.2337).

Prace remontowe, o których mowa wyżej zrealizowane zostały na podstawie Porozumienia nr 28/2024 z dnia 20 marca 2024 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Burmistrzem Miasta i Gminy w Klimontowie w sprawie powierzenia obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie Gminy Klimontów. Zgodnie z §2 Porozumienia na wykonanie prac remontowych mogił położonych na terenie Gminy Klimontów przekazano środki finansowe w wysokości 42 000,00 zł (słownie czterdzieści dwa tysiące złotych, 00/100). Dokumentacja realizowana ww. porozumienia jest kompleta i znajduje się w segregatorze merytorycznym. Podczas kontroli została przeanalizowana i sprawdzona.

Zgodnie § 4. pkt. 6 oraz pkt. 9 ww. Porozumienia, rozliczenie realizacji zadań pod względem rzeczowym i finansowym następuje w dwóch etapach: do 15 lipca 2024

r. i do dnia 15 stycznia 2025 r.. Jednostka kontrolowana dopełniła obowiązku rozliczenia powierzonego zadania, nadając w terminie (data nadania 15 lipiec 2024 r.) półrocznej informacji o przebiegu realizacji zadania, oraz przesłała w terminie (data nadania 14 stycznia 2025 r., uzupełnione - data nadania 29 stycznia 2025 r.) rozliczenie końcowe wykorzystania udzielonej dotacji, w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2024 r., które przyjęto pod względem formalno-rachunkowym oraz merytorycznym.

Gmina Klimontów wykorzystała dotację zgodnie z przeznaczeniem – prace zostały zrealizowane w pełnym zakresie.

Ocena wykonywania zadań

Zespół kontrolny ocenia działania Urzędu Miasta i Gminy w Klimontowie w kontrolowanym zakresie w następujący sposób:

1. w zakresie sposobu sprawowania przez gminę dozoru nad stanem cmentarzy i grobów wojennych – **ocena pozytywna z uchybieniami**;
2. w zakresie stanu utrzymania cmentarzy, kwater i grobów wojennych oraz określenia ewentualnych potrzeb wykonania prac remontowych tych obiektów - **ocena pozytywna z uchybieniami**;
3. w zakresie prawidłowości wydatkowania środków przekazanych gminie na 2024 rok z przeznaczeniem na utrzymanie cmentarnictwa wojennego – **ocena pozytywna**.

Zalecenia:

- brak dozoru nad grobami wojennymi. Zwraca się uwagę na potrzebę dokumentowania czynności faktycznego sprawowania dozoru nad obiektami cmentarnictwa wojennego oraz ich częstotliwości m.in. w formie notatek służbowych;
- zastosowanie w ewidencyjnym grobów i cmentarzy wojennych właściwej kategorii archiwalnej akt („A”).

Karta ewidencyjna powinna zawierać:

- ciągły, aktualny opis,

- w przypadku prac remontowych np. ich zakres, data wykonania, źródła finansowania,
- ewidencję fotograficzną, opatrzoną datą.
- mogiła zbiorowa na cmentarzu wojennym; usytuowana w miejscowości Beradz I – wymaga zamieszczenia tablicy memoratywnej;
- mogiła zbiorowa na cmentarzu wojennym; usytuowana w lesie Beradz wymaga uporządkowanie terenu cmentarza;
- drewniany krzyż z tabliczką; usytuowany w miejscowości Byszówka – konieczność zweryfikowania zasadności utrzymania grobu w ewidencji grobów i cmentarzy wojennych, przeprowadzenie kwerendy w IPN;
- mogiła żołnierzy AK poległych 5 maja 1943 roku Czesław Stępień – lat 22, Stanisław Śledź lat – 23, Henryk Tużnik 29 Edward Goliński lat 19, Siwiecki, usytuowana na cmentarzu parafialnym w Goźlice wymaga uzupełnienia napisów na tablicy memoratywnej;
- dwie kwatery zlokalizowane na cmentarzu parafialnym w Klimontowie, ul. Osiecka wymagają uporządkowania, poprzez wycięcie rosnących wewnątrz kwatery tuj, zamieszczenie tablicy memoratywnej oraz uprzątnięcia terenu.
- mogiła zbiorowa 49 powstańców poległych w bitwie pod Rybnicą 20.10.1863 r., usytuowany na cmentarzu parafialnym w Klimontowie, ul. Osiecka wymaga usunięcia z mogiły płożących krzewów oraz wymiany tablicy nagrobnej;
- kwatera wojenna żołnierzy Armii Radzickiej poległych w 1945 roku., usytuowana na cmentarzu parafialnym w Klimontowie, ul. Osiecka teren na kwaterze wymaga uporządkowania;
- mogiła zbiorowa „Gloria Victis” Ś.P. Tu spoczywają 52 powstańców styczniowych poległych w boju za Polskę pod Jurkowicami 21.X.1863 r. Część ich pamięci, teren wokół mogiły wymaga uporządkowania;
- cmentarz wojenny „Płaczkowice I” z roku 1915. Pamięci żołnierzy poległych w bitwie pod Konarami. Chwała poległym – ogrodzenie cmentarza do wymiany, uporządkowanie terenu;
- cmentarz z pomnikiem z 1863 r. z prawosławnym krzyżem – wymaga uaktualnienia napisów na tablicy memoratywnej po konsultacji z konserwatorem zabytków.

Uprzejmie proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz przesłanie wyjaśnień - za pośrednictwem platformy e-PUAP lub w formie tradycyjnej (papierowej) – Dyrektorowi Biura Wojewody w powyższej kwestii w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Jednocześnie proszę o przedstawienie planu i sposobu realizacji ww. zaleceń.

Informuje, że zgodnie z art.48 ustawy o kontroli w administracji rządowej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 224 z późn.zm.) od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	2695599.7786821.10007268
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne.pdf
Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne
Sygnatura dokumentu	BW.V.431.2.2025
Data dokumentu	22.07.2025 11:51:31
Skrót dokumentu	A366C6CDC1BF1A00B5422679CD5585CE4AF52A 1C
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	22.07.2025
Sygnatariusz	Józef Bryk
Stanowisko	Wojewoda Świętokrzyski
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.128.103.103.
Data wydruku:	22.07.2025 15:28:05
Autor wydruku:	Kasprzycka Ewelina